

Dr. F. van der Paauw met pensioen

Op 1 maart 1970 zal dr. F. van der Paauw zijn functie aan het Instituut voor Bodemvruchtbaarheid te Haren neerleggen wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Het is niet de gewoonte in dit blad aandacht te besteden aan iedere onderzoeker die met pensioen gaat. Wij menen dit wel te moeten doen bij dr. Van der Paauw. Zijn kwaliteiten als onderzoeker zullen elders wel worden belicht. Wij willen in het kort zijn verdiensten voor de Voorlichtingsdienst memoreren.

Toen dr. Van der Paauw in 1934 bij het toenmalige Landbouwproefstation in dienst kwam, stond de bemestingsadvisering nog in de kleuterschoenen. Dank zij het onderzoek van Van der Paauw is de kleuter volwassen geworden. Zonder anderen te kort te doen, kunnen wij stellen dat het vooral aan hem te danken is dat de advisering van de fosfaat- en kalibemesting op basis van het grondonderzoek mogelijk

is geworden. Dit werk heeft uiteraard zijn invloed gehad op de advisering van de overige elementen. Bij dr. Van der Paauw heeft altijd de vraag voorop gestaan: 'hoe kan ik de resultaten van het laboratoriumonderzoek bruikbaar maken voor praktische toepassing?'

Wil het grondonderzoek praktische betekenis hebben, dan moet er een verband bestaan tussen de vastgestelde cijfers van het grondonderzoek en de reacties van het gewas op de betreffende bemesting op de verschillende percelen. Aan dit onderzoek heeft Van der Paauw vanaf het begin zijn volle aandacht gegeven. Hiervoor waren vele proefvelden nodig, die in samenwerking met de voorlichtingsdienst werden aangelegd. Het eerste resultaat van een dergelijk onderzoek verscheen in 1936.

Op de beschikbaarheid van het langs chemische weg bepaalde kaligehalte van de grond zijn ook andere factoren van invloed. Het is de verdienste van Van der Paauw geweest, dat hij de beschikbaarheid van

kali in één cijfer (het zg. K-getal) heeft weten uit te drukken.

Vooraf het grondonderzoek op fosfaat heeft de belangstelling van Van der Paauw gehad. Het is momenteel zo dat iemand die in de bemestingsvoorlichting het woord fosfaat gebruikt, automatisch aan Van der Paauw denkt. Bij zijn onderzoek over het grondonderzoek op fosfaat heeft hij telkens een vraagteken gezet achter zijn resultaten. Dit heeft ertoe geleid dat wij achtereenvolgens een P-getal, een P-citroencijfer en een P-AL-cijfer gehad hebben en dat nu de tijd van het Pw-getal is aangebroken. Dit komt niet doordat het vroegere onderzoek niet goed was. Van der Paauw had echter de vitaliteit om telkens na het afsluiten van een onderzoek zich de vraag te stellen: 'kan de praktische toepassing niet beter'?

Ook heeft hij veel onderzoek gedaan over de kwaliteit van meststoffen, hetgeen voor de praktijk van de

landbouw van grote betekenis is geweest.

Bij zijn onderzoek was het hem telkens weer opgevallen dat de opbrengsten van jaar tot jaar schommelden. Dank zij zijn werk weten wij nu, dat het weer via de grond ook zijn invloed op het gewas uitoefent. Dit heeft zijn praktische toepassing gevonden in het stikstofbemestingsadvies op basis van de hoeveelheid neerslag in de voorafgaande perioden. Met name in het Veenkoloniale gebied houdt de boer in de praktijk bij zijn stikstofbemesting rekening met het advies dat Van der Paauw na iedere winter geeft.

Helaas komt nu aan deze zeer vruchtbare loopbaan een einde. Wij hopen dat de heer Van der Paauw samen met zijn vrouw nog vele jaren zal genieten van de welverdiende rust, in de wetenschap dat hij veel voor de voorlichting in Nederland heeft betekend.